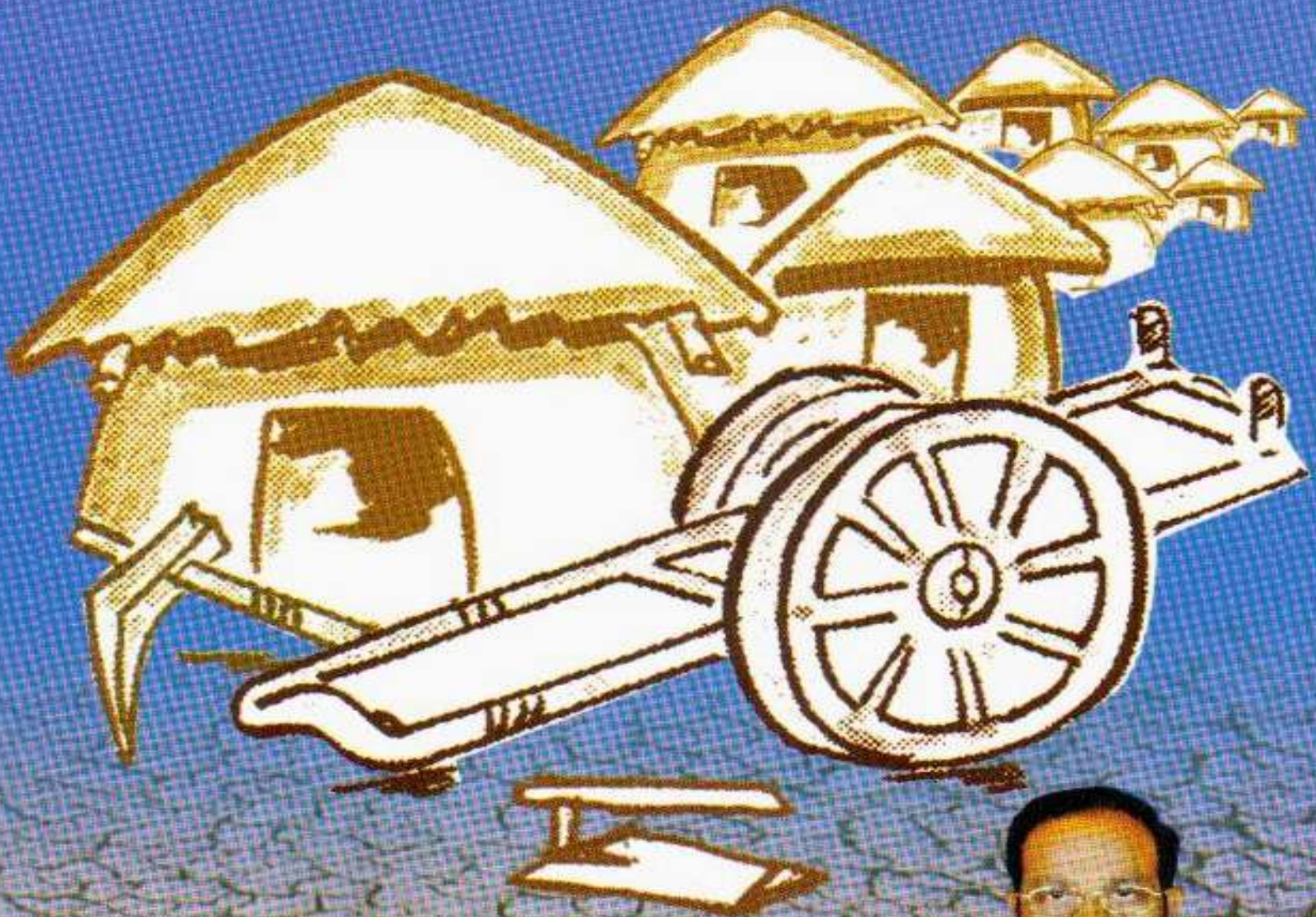

కరువు కురిసిన మేఘం

-వై. హెచ్.కె. మోహన్ రావు

karuvu kurisina mēghaṃ

–vai. hec. ke. mōhan^rāvu

karuvu kurisina mēghaṃ

vai.hec^.ke. mōhan^rāvu

prathama mudraṇa : 2008

pratulu : 1000

vela : rū. 50/-

pratula kōsaṃ :

vai.hec^.ke. mōhan^rāvu

palnāḍu racayitala saṃghaṃ adhyakshulu

hec^.neṃ. 11-61/3, je.pi. rōḍ^

piḍugurāḷḷa – 522 413

guṃṭūru jillā

fōn^ : 94401 54114

Tenglish Pronunciation Table

Telugu	Tenglish	Example	Remarks (if any)
అరసున్న	ṁ		
సున్న	ṁ	kaṁ	A dot below m.
రెండు సున్నాలు	ḥ		A dot below h
అ	a	amma	
ఆ	ā	āvu	
ఇ	i	illu	
ఈ	ī	īga	
ఉ	u	uḍuta	
ఊ	ū	ūyala	
ఋ	ṛ	ṛshi	
ౠ	ṛu		
అలు	l		
అలూ	lu		
ఎ	e	eluka	
ఏ	ē	ēnugu	
ఐ	ai	aidu	
ఒ	o	oṁṭe	
ఓ	ō	ōḍa	
ఔ	au	aunu	

Telugu	Tenglish	Example	Remarks (if any)
క	k	kalamu	
ఖ	kh	kharamu	
గ	g	gaṁṭa	
ఘ	gh	ghaṭamu	
ఙ	ṅ		
చ	c	cadaramṅgamu	
ఛ	ch	chatramu	
జ	j	jaṁḍā	
ఝ	jh	jharamu	
ఞ	ñ	yajñamu	
ట	ṭ	ṭamāṭa	
ఠ	ṭh	kaṁṭhamu	
డ	ḍ	ḍabbā	
ఢ	ḍh	ḍhaṁkā	
ణ	ṇ	bāṇamu	
త	t	tala	
థ	th	pathamu	
ద	d	daṁḍa	
ధ	dh	dhanamu	
న	n	nakka	

ప	p	palaka	
ఫ	f	falamu	
బ	b	baṃḍi	
భ	bh	bhavanamu	
మ	m	mayūramu	
య	y	yaṃtramu	
ర	r	raṃpamu	
ల	l	lata	
వ	v	vaṃtēna	
ష	ś	śaramu	
శ	sh	sharāyi	
స	s	sarpamu	
హ	h	haṃsa	
ఠ	ḥ	tāḥlamu	
క	kṣ	vṛkshamu	
ఘ	r	gurramu	

౧	1		
౨	2		
౩	3		
౪	4		
౫	5		
౬	6		
౭	7		
౮	8		
౯	9		
౦	0		
కా	kā	kānuka	
కి	ki	kiṭiki	
కీ	kī	kīṭakaṃ	
కు	ku	kuṃkuḍu	
కూ	kū	kūḍika	
కృ	kṛ	kṛttika	
కే	ke	keṃpu	
కే	kē	kēraḥa	
కై	kai	kaikēyi	
కో	ko	kolanu	
కో	kō	kōḍalu	
కౌ	kau	kaugili	
కా	kaṃ		
కా	kaṃ	kaṃdena	
కా	kaḥ		

vishaya sūcika

<i>mūlālu maruvalēdu</i>	6
<i>nā gurimci – nā pustakaṃ gurimci</i>	15
<i>karuvu kurisina mēghaṃ</i>	17
<i>aunu ! nēnu apavitrudnē !</i>	20
<i>oka vidhvaṃsānaṃtaraṃ</i>	22
<i>nadi madilō pravahimcāli</i>	24
<i>oka nāluka – anēka cīlikalu</i>	27
<i>svēdaṃ sahanaṃ vīḍakamumdē</i>	29
<i>maṭṭicēṭṭu</i>	31
<i>svātaṃtyra sākalyamā ?</i>	33
<i>hālā 'haladharu'dai</i>	35
<i>mamakārāniki sākāraṃ</i>	36
<i>manī + manī = manishi</i>	38
<i>palle mēlkoṃṭunnaṭlu</i>	40
<i>koṃgu sākshigā</i>	41
<i>suṃkurālina kaṃki</i>	43
<i>a-ksharaṃ</i>	45
<i>ammā ! aṃṭē ēmiṭi mammī ?</i>	47
<i>vishādāṃtaṃ</i>	49
<i>kālaṃ teratīstē</i>	51
<i>uppu dravistuṃdi</i>	54
<i>ghanībhavistunna nadulu</i>	56
<i>caitanya saṃkētaṃ</i>	58
<i>riyal^ rōgaṃ</i>	60
<i>mānavīyaṃ</i>	62
<i>saṃdhimcina samatā śastraṃ</i>	64
<i>marō siddhārthuḍu</i>	65
<i>pāṭaku cirunāmā !</i>	67
<i>aksharamāla</i>	69
<i>nī jatalō smṛtilō</i>	70

<i>caitanyaṃ</i>	71
<i>karuvu kathanāniki metuku śīrshikanai</i>	72
<i>palleṭṭṭu balipīṭhālā ...?</i>	74
<i>nadī rāgaṃ</i>	75
<i>rekkalu tegina bhāratam</i>	77
<i>kr̥ṣṇa taramgiṇi</i>	79
<i>'prēma' 'anu' baṃdham</i>	81
<i>mūlyāṃkanam</i>	82

జనార్దన్ ఆవరణ
 Dr. C. Narayana Reddy ex. m. s.
 M.A., Ph.D., D.Litt.
 FRESIDENT
 Andhra Saraswathi Parishath
 Tikak Road, Hyderabad - 500 031.
 Phone : (08) 24252724

ఆంధ్ర సారస్వత సంఘం
 ఆంధ్ర సారస్వత సంఘం
 ఆంధ్ర సారస్వత సంఘం
 ఆంధ్ర సారస్వత సంఘం
 ఆంధ్ర సారస్వత సంఘం

సం. ఆ.స.స. / శాస్త్రాంశ / 2009-07/220

సం. 08-06-2008

త్యాగవంతుని

" గానమెల్ల నుంజు వాడెదా

వేదములను నామనామం లాభకరం కాన నామనం -

ఈ సారథం సంక్షేపము గానమెల్ల నుంజు వాడెదా

వేదముల కన్నా గానం గ్రహించుటగాలు. ఆంధ్ర సారస్వత సంఘం

జూన్ 2008 వరకు గానం గ్రహించుటగాలు - 10

గానం గ్రహించుటగాలు " గానమెల్ల నుంజు వాడెదా" అని.

గానం గ్రహించుటగాలు గానమెల్ల నుంజు వాడెదా

గానమెల్ల నుంజు వాడెదా గానమెల్ల నుంజు వాడెదా

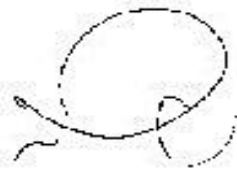
ఈ సందర్భమునకు కృతజ్ఞతగా త్యాగవంతుని

సమస్యను పరిష్కరించుటకు సహాయం చేయుటకు

చేసిన అంశం, అందుకు తగిన కృతజ్ఞతగా

అనుభవించుటకు శ్రీ. వెంకటేశ్వరం గారి

అనుభవించుటకు

mūlālu maruvalēdu

dā|| ke. śivāreḍḍi

kēmdra sāhitya akādamī avārḍu grahīta

haidarābādu

okanāḍu haidarābādu nuṁci raillō, pagatipūta tenāli veḍutunnānu okkaṅṅē. cuṭṭū eṁtamamḍi vunnā, telisina vāḷḷu lēnappuḍu ēkāṁtamē. nā ēkāṁtānni ēdī bhaṁgaṁ cēyalēdu. bhōgīlō enni kāryakalāpālu jarugu tunnā, śabdālu lēci, jāri kiṁdapaḍutunnā, paḍi pagulutunnā nā lōkaṁlō munigi vunna nannu ēdī disturb cēyalēdu. ilōpugā railu palanāṭi sīmalō pravēśimciṁdi. cuṭṭū parucukunna rāḷḷū rappalu, guṭṭalu, koṁḍalu akkaḍakkaḍa ceṭḷū cālā oṁṭarigā. oka disolate scene kaḷlamuṁdu parucukuṁdi. pūrvaṁ sunnapurāḷḷa baṭṭilumḍēvi. bahuśā vāṭi sthānaṁlō simemṭu fyākṭarīlu vaccāyi. eṁḍa tīvrata; eṁḍa niṁḍā kalisipōyina dummu – palcani simemṭu paṭṭani paracinaṭṭu – niḷḷunnāyā! nāgulēṭi niḷḷu nāparāḷḷu annāḍu śrīnādhūḍu. śrīnādhūḍi kālaṁ nuṁci ī prāṁtaṁ ēṁ māriṁdi. kotta dōpiḍīloccāyēmō. prapaṁcaṁ mārutuṁdi – paristhitulu mārutunnāyi, samājālu mārutunnāyi; tadanugunaṁgā viluvalū, mānava sambaṁdhālu mārutunnāyi. palnāṭi yuddhaṁ nāyakurālu nāgamma, brahmanāyuḍu sfuraṅalōkocāru. innēḷḷa nuṁci yikkāḍa nivasimcē prajalu dīnni vadalaḷēdu; ananukūla paristhitullōnū, prakṛti vaiparītyāllō dīnni vadalaḷēdu. nā cinnappuḍu ī prāṁtaṁ nuṁci eṁḍākālaṁ gorrelni tōlukuni tenāli prāṁtānikocēvāḷḷu. eṁḍākālaṁ reṁḍu mūḍu nelalu gaḍipi, tolakari cinukulu paḍagānē venakki vaccēvāḷḷu. sāgar^ki ānakaṭṭa kaṭṭāru. ayinā ekkuva bhāgaṁ ī prāṁtaṁ alānē vuṁḍēmō. HardLife – rātinēla; bhūgarbhajalālu dorakani rātinēla – dorikinā uppunīru eṁḍukū panikirādu.

rājasthān^ eḍārullō batikēvāḷḷu, anaṁtapuraṁ jillālō batikēvāḷḷu, cīmakurti prāṁtaṁlō batikēvāḷḷu – māmūlu vyaktulu.

apāramayina jīvana prēma unnavāllu. puṭṭina nēlani, perigina nēlani, adeṭuvaṃṭidayinā, eḍāri ayinā vadalakapōvaṭamlō vunna ānaṃdamēmiṭi? ā prāṃtapu prajala jīvanaśaili ēmiṭi? vāllu pōgucēsukunna mānasika sthairyaṃ ēmiṭi? ē saṃskṛtaki vīllu vārasulu?

appuḍu kōḍipaṃdālayitē, yippuḍu nēṭi rājakīyālaṃṭunnāḍu mōhanarāvu. nāku āścaryaṃ, ānaṃdaṃ ēmiṭaṃṭē vīlla dhairyaṃ, teguva, teṃparitanaṃ – adverse circumstances ni āśatōnu, atyaṃta jīvana prēmatōnu, edurkōvaṭaṃ. nīru pushkalaṃgā vunna prāṃtaṃlō batakaṭaṃ vēru, janajīvitaṃ vēru. nīru dorakani eḍāri prāṃtapu jīvitānni lāgaṭaṃ māmūlu vishayaṃ gādu. ikkaḍi vāllakunna jīvana vaikharini, grit ni narakāṃlō ayinā svēcchanī, vyaktitvānni kāpāḍukunē lakshaṇaṃ.

vīlladayina, vīllakē ceṃdina oka saṃskṛti vuṃdi. jīvana vidhānaṃ vuṃdi. oka spirit ni batikimcukunē sattuva, teguva – bahuśa konni vēla saṃvatsarāla nuṃci vīllaki saṃkramaṃci vuṃṭuṃdi. raktanishṭhapai vuṃṭuṃdi. jīvana vairudhyānni parishkariṃcukumuṭū muṃduku sāgaṭaṃ – adi vāri jīvanaśaili. ā prāṃtānikē pratyēkamayina vyaktitvaṃ, ā prāṃtapu bhautika vāstavikata nuṃci janmistuṃdi. ā prāṃtapu āṃtarika jīvana saṃskāradhāra, ā prāṃtapu bhautika bhaugōḷika vāstavāla nuṃḍi dūsukostuṃdi. ē prāṃtānikā prāṃtamē pratyēkamayinadi. ā prāṃtānikē ceṃdina jānapadagāthalu, purāṇagāthalu, cāritrika purushulu– ā saṃskṛtilō bhāgaṃ – idi anusyūtaṃgā konasāgutū vartamānānnē gāka bhavishyattarāla janulni pradīpta cēstuṃdi. caritra punarāvṛtamautuṃdā – punarāvṛtamayinaṭṭu kanapaḍḍā readjust avutuṃdi. paristhitula kanuṅgaṃgā sardubāṭulu cēsukumuṭū, panikirānidānni vadiliṃcukumuṭū muṃdu keḍutōṃdi. ā prāṃta prajaku sāmūhika smṛtilō yidi bhāgamavutuṃdi.

ē prāṃtapu nirdiṣṭata ā prāṃtānidē. oka prāṃtāniki ceṃdina kavī, racayita vīṭaṃṭilō bhāgamavutādu. vīṭanniṃṭinī svīkarimci aṃtarnivahaṃ cēsukumṭādu. nirdiṣṭa pradēsaṃ, nirdiṣṭa pariṣṭhitī, nirdiṣṭa vāstavikata vunnā – prāṃtapu kavi vīṭaṃṭini gurtistūnē, vīṭaṃṭinī aṃtarlīnaṃ cēsukumṭūnē, spaṃdistū caitanyavaṃtuḍavutūnē – ā nirdiṣṭatani dāṭi prapaṃcapu mānavālītō goṃtu kalapaṭāniki prayatnistāḍanukumṭā – adē oka kavitvaṃlō jīvadhāra. oka kavi nirdiṣṭamautunnāḍaṃṭē, parimitamautunnāḍani arthaṃ kādu. pratyēka pariṣṭhitini gurtistūnē, anubhavistūnē, dānni akhaṃḍa mānavāli anubhavaṃlō bhāgaṃ cēyaṭāniki prayatnistunnāḍani arthaṃ.

“ekkaḍnumci vaccāmō telusukōlēkapōtē

ekkaḍiki veḷḷālō kūḍā telusukōlēmu”

mōhanarāvuki cālā spasṭamaina rājakīya avagāhana vuṃdi, sāmājika bādhyata vuṃdi. tana mūlālu ennaḍū marcipōlēdu. mārpulu oka prāṃtānikē parimitaṃgāvu. aṃtaṭinī āvariṃci anniṃṭinī kabalistāyi. tanu pātrikēyuḍu. pātrikēya ḍṛshṭi vēru; anniṃṭikī ati daggaragā vuṃcaṭānikī, anniṃṭinī ati samīpaṃlō vuṃḍi gamaniṃcaṭānikī avakāśaṃ vuṃdi. tana vṛttidharmaṃ cēstūnē, samasyala mūlālṇi, kāraṇālṇi anvēshimcē, viślēshimcē nērpū pātrikēyulakumṭuṃdi. kavigābaṭṭi ā cūpu, ā viślēshaṇa akkaḍitōnē āgadu – srjānalōki pravahistuṃdi. tana viślēshaṇalakī, aṃcanālakī, vyaktīkaraṇa lakī kavitvaṃ mādhyaṃamavutuṃdi.

'oka nāluka – anēka cīlikalu' anna kavitalō

“vāri āśayālu samunnata himavannagālu

niyama pravacanālu gaṃgāpravāhālu –

kānī naḍatalō goṃgaḷipurugulu –”

*ekkaḍa evarni cūsi, ē rājakīya nāyakuṇṇi cūsi, ē pravaktani cūsi,
ē bauddhikajīvini cūsi, sṛjanakāruṇṇi cūsi – visirina visuru.
samādhānaṃ pāṭhakuḍu grahiṃcagalaḍu.*

*“rijarvēshanlu tamakē rijarvu kāvālanē ādhunika aṃbēdkarulu
evari kūḍu vāriki kūḍadaṃṭunna
palnāṭi brahmanṇa nayā vārasulu”*

sampadanu pōgēsukunē sāmyavādulu –

*annī visurlē, dāḍē. kānī, nāku kottagā anpiṃcimḍi prajallō
pātuku pōyina oka viluvani, nammakāṇṇi yikkāḍa dhvaṃsaṃ cēsāḍu.
'evari kūḍu vāriki kūḍadaṃṭunna' ani brahmanāyudī mīda visuru.
aṃḍarnī okaṭicēsi cāpakūḍu tinipiṃcāḍu. okarakam sāmyavādi
anukuṃṭāṃ gadā. idi nāku shāk[^]. mōhanarāvu naḍigā – āyana
nāyakurālu nāgamma pakshapāti. vilan[^] brahmanāyudanēdi āyana
vādana. aṃḍēṃṭayyā aṃṭē oka pustakam – 'palanāṭi caritra' yiccāḍu
cadavamani. nēniṃkā cadavalēdu. ī kavitanī prasthāviṃci – ī carca
cēyaṭameḍukaṃṭē – mōhanarāvu – pātukupōyina dāṇṇi reverse
cēyagala śakti vunnavāḍu ani ceppaṭānikē. pātrikēyudū gābaṭṭi
lōkāṇiki kanpiṃcē dāṇikaṃṭē ekkuvagā cūḍagalaḍu – tana
dr̥shṭikōṇam nuṃci viślēshimcagalaḍu – kaṃdirīgala tuṭṭenu
kadapaṭam eḃḍukanukunnāḍu. ī nālugu vākyālu carcanīyāṃśālē.*

*venakabaḍina prāṃṭamayina palanāḍunū prapaṃcīkaraṇa
tākiṃḍi. adi prapaṃcamlō okka aṃgulaṃ vadalaḍu.*

*“prati vidhvaṃsaṃ tarvāta oka śmaśānaṃ āviṣhkarāṇa ayinaṭṭu
nēneppuḍō cinnatanamlō muddāḍina niluvettu mānavatvāṇṇi
ippuḍu dahanāṃṭara asthikalugā ērukumṭunnānu”*

batukkī cāvukī tēḍā teliyani avāṃcīta sthitulē

ekkaḍa cūsinā karensī kaṭṭala abhyaṃganālē

kanumarugavutunna mānava sambamdhāla nēpathyaṃ –

*dīniki venukabaḍina prāṃtamā, muṃdubaḍina prāṃtamā anēdi
lēdu; annicōṭlā adi pratyakshamautuṃdi. prapaṃcīkaraṇa taruvāta,
sāmrājyavāda sāṃskṛtika dāḍi tarvāta – tarvāta aṃṭē
ayipōyimdanukunēru – jarugutunna kramamḷō vaccē mārpuḷni
drśyamānaṃ cēstunnāḍu kavi.*

*ī daśābdapu telugu kavitvamḷō pradhāna vastuvu
prapaṃcīkaraṇa. dāni falitālē – manishi yāṃtrika mautunnāḍani
gurtiṃcāḍu. 'riyal^ rōgaṃ' kūḍā aṃḍulō bhāgamē. 'nēlakū manishikī
bamdham īnāṭidā' manishi puṭṭuka muṃdunuṃḍi anādi – adi
pēgubamdham – adi anyākrāṃtaṃ avutuṃdi.*

*okappuḍu bhūmi cētulu mārītē – oka raitu nuṃḍi maroka
raitukē; vyavasāyaṃ cēsē oka raitu nuṃci ārthika sthōmata koṃcem
meruggā vunna marō raitu konēvāḍu, sāgucēsēvāḍu. sāgucēsēvāḍi
cētinuṃci, maroka sāgucēsēvāḍi cētiki veḍutuṃdi. kānī yippuḍu
bhūmi vyavasāyadāruluṃci avyavasāyadārula cētullōki,
peṭṭubaḍidārī cētullōki mārutuṃdi. ī mārpu spaṃḍiṃcēvāḍiki
śarāghātaṃ.*

“nēlatallini kabaḷiṃcē 'riyal^' rōgaṃtō

mukkalu mukkalugā hṛdayaṃ

gāyāla mayaṃ

nēla mukkalavaḍamaṃṭē

batuku mukkalavaḍamē

nēla mukkalavaḍamaṃṭē

batuku cidhramavaḍamē”

*vividha bhinnāṃśāla mīda rāsina kavitallo aṃtarvāhinigā
sūtraprāyaṃgā vēdanamṭā yidē. manishi manishi kākuṃḍā
pōtunnāḍanēdē. manishi manishi kākuṃḍā pōvaṭānikenni
kāraṇālunnāyō annimṭinī, kavivīkarimcaṭānīki prayatnimcāḍu.*

“ippuḍu nīru aṃdari sottū kādu

adi mukkalayina ummaḍikuṭuṃbam” annā

“svātaṃtyra sākārataku sākshyālugā ennō gāyālu

avi carmaṃ toḍagaka muṃḍē marennō citravadhālu” annā

“glōbal^ viśvaṃlō ē gōḷaṃ nuṃḍō

rūka kōsaṃ ē jeṃḍā kiṃdanō vēṭa

ejemḍā aṃtā karensīnōṭlē

aspashṭaṃgā teramīda agupistunna saibar^ rūpaṃ” annā

ī mahammāri viśvarūpa pratifalanālē.

“sahanaṃ kōlpōtunna svēdaṃ

āyudhamai avataristuṃḍa”ni heccaristunnāḍu.

*'mamakārānīki sākāraṃ' gānī, 'koṃgu sākshigā' gānī,
'suṃkurālina kaṃki' gānī, 'ammā! aṃṭē ēmiṭi mammī' gānī rakarakāla
kōṇālnuṃci jīvāna vidhvaṃsānni pratifaliṃcēvē. rekkalu tegina
bhāratānīki udāharaṇālu.*

*'nīru' pradhāna samasya avutuṃḍani gānī, 'nīrē' prāṃtīya
yuddhālṇi sṛshṭistuṃḍani gānī, bhūpōrāṭālannī nīṭi pōrāṭālavutāyani
gānī ē rājakīyavēṭta ūhiṃci uṃḍaḍu. rājakīyaṃlō krāṃtadarśulu
luptamayī pōtunna taruṇaṃlō, 'hiṃsa' pradhāna astramaṭunna –
bhautika hiṃsa, mānasika hiṃsa, sāmṣkrītika hiṃsa peccarillutunna
samayaṃlō communication gap anē maroka sāmājika hiṃsa*

End of Preview.

Rest of the book can be read @
<http://kinige.com/kbook.php?id=339>